

OPONENTSKÝ POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: Čtení textu s obrázkem dětmi předškolního věku

Autorka práce: Lucie Bendová

Vedoucí práce: PhDr. Ida Viktorová, Ph.D.

Předkládaná práce se zabývá problematikou rozvoje rané gramotnosti. Konkrétně se zaměřuje na čtení textu s obrázkem a navazuje na výzkumy věnované konceptualizaci systému písma u dětí ještě před zahájení formální výuky čtení a psaní.

První tři kapitoly jsou věnovány teoretickým východiskům práce. Autorka v nich vymezuje hlavní pojmy a představuje výzkumy E. Ferreirové, které se staly inspirací pro vytváření designu vlastní empirické studie. Oceňuji, že se autorka zabývá tématy úzce souvisejícími s praktickou částí. Z textu je patrná dobrá orientace v dané problematice i schopnost vymezit problém k řešení. Množství i aktuálnost zdrojů považuji za přiměřené, nechybí zahraniční literatura.

Praktická část práce představuje výzkum zaměřený na mapování úrovně porozumění systému písma u dětí předškolního věku. V souladu s cílem práce zvolila autorka kombinaci dvou výzkumných metod. Sérii úloh, ve kterých měly děti za úkol přečíst text pod obrázkem, doplnila polostrukturovaným rozhovorem. Data byla získána od 13 dětí ve věku v rozmezí od 4 do 7 let, které byly rozděleny do dvou skupin a to podle úrovně pochopení alfabetského principu. V rámci šetření autorka stanovila sedm kategorií dětských strategií pro interpretaci textu, ve kterých rozlišila vždy několik úrovní (konkrétních strategií). Jejich využití při práci s textem pak následně mezi oběma skupinami dětí porovnála. Přes velké množství dat se daří autorce udržet přehled pro čtenáře, data interpretuje a argumentuje ve vztahu ke konkrétním ukázkám z rozhovorů s dětmi.

Na základě svých dat autorka dokládá, že porozumění vztahu písemné a zvukové podoby jazyka představuje zlomový bod, který výrazně ovlivňuje výběr strategií pro interpretaci textu s obrázkem. Jak však dále ukazuje ani tento obrat nezaručuje pojetí významu a vlastností textu konvenčním způsobem a nelze na něj pohlížet jako na konečnou fázi, která by měla jednotnou podobu. I na tomto stupni vývoje lze identifikovat různé úrovně porozumění písmu stejně jako sledovat využívání různých strategií.

Jazyková úroveň práce je na vysoké úrovni. Práce s daty a jejich kategorizace je pečlivá a precizní. V textu jsem narazila pouze na drobné a zcela výjimečné nedostatky v práci s literaturou (např. v případě na odkaz dvou publikací Ferreirové na str. 24).

Celkově považuji práci za velmi kvalitní. Práce splňuje nároky kladené na bakalářské práce, doporučuji ji proto k obhajobě.

V Praze dne 2.9. 2016

PhDr. Klára Špačková, Ph.D.